APEL

Konwentu Powiatów Województwa Opolskiego

w sprawie sytuacji finansowej i funkcjonowania szpitali powiatowych

GŁUBCZYCE, 15 PAŹDZIERNIKA 2026r.

W trosce o bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców naszego województwa zwracamy się z apelem o podjęcie pilnych działań zmierzających do stabilizacji funkcjonowania szpitali powiatowych na terenie całej Polski oraz przeprowadzenia kompleksowej reformy systemu finansowania ochrony zdrowia.

Szpitale powiatowe od lat funkcjonują w warunkach chronicznego niedofinansowania, a 2026 rok przynosi dalsze, gwałtowne pogorszenie ich sytuacji. Blisko 90% szpitali powiatowych wykazuje stratę, a zobowiązania rosną szybciej niż przychody. 248 podmiotów jest obecnie niewypłacalnych, a kolejnych 100 stoi na krawędzi. Przykłady szpitali w Miastku i Sanoku pokazuję, że zagrożenie likwidacją przestało być teorią. To bezpośrednie potwierdzenie tez, które Związek Powiatów Polskich formułował wielokrotnie w stanowiskach Zarządu z 2 i 21 stycznia 2026r. oraz w Liście otwartym Prezesa Zarządu z 29 czerwca 2026r. Ostrzeżenia te nie zostały wysłuchane, a kryzys narasta.
Wycena podstawowych świadczeń, czyli interny, chirurgii, pediatrii, ginekologii i położnictwa, od lat nie okrywa kosztów ich udzielania. Wynagrodzenia w niektórych szpitalach pochłaniają już niemal 100% przychodów, a ceny energii, leków i materiałów stale rosną. Plany rzeczowo-finansowe nie odpowiadają rzeczywistym potrzebom zdrowotnym mieszkańców. Jedynym sposobem na przetrwanie było leczenie większej liczby pacjentów niż przewiduje limit, bo nadwykonania pozwalały rozłożyć koszty stałe na więcej świadczeń i zbliżyć się do progu rentowności. Dzisiaj tę drogę szpitalom odebrano. Za świadczenia ponad limit Narodowy Fundusz Zdrowia nie płaci albo odkłada zapłatę o wiele miesięcy. W 2025r. szpitale wykonały świadczenia warte setki milionów złotych, za które nie otrzymały ani złotówki, a nadwykonania nielimitowane zostaną w większości rozliczone dopiero w 2027r. Niskiej wyceny nie da się już nadrobić ilością. Każdy dodatkowy pacjent oznacza dzisiaj dla szpitala dodatkową stratę.

Ten model jest głęboko niesprawiedliwy. Największe starty ponoszą szpitale, które wykonują najbardziej podstawowe świadczenia ratujące życie. Tymczasem placówki realizujące lepiej wycenione, wysokospecjalistyczne procedury osiągają dodatnie wyniki finansowe. W efekcie pogłębiają się nierówności między podmiotami leczniczymi, a najbardziej cierpią te, które stanowią pierwszą linię opieki nad mieszkańcami. Skutki tej sytuacji ponoszą pacjenci i samorządy. Szpitale, chcąc przerwać, ograniczają liczbę leczonych osób, zamykają deficytowe oddziały i wydłużają kolejki. Najdłużej czekają chorzy potrzebujący diagnostyki, od której zależy rozpoznanie chorób onkologicznych, neurologicznych czy ortopedycznych. Samorządy „łatają dziury" własnymi środkami, choć nie jest to ich zadanie. Nie godzimy się na model, w którym szpitale leczą, a nikt za to nie płaci. Sytuacja wymaga pilnej zmiany, a państwo nie może szukać oszczędności kosztem zdrowia i życia obywateli.

Oczekujemy większej odpowiedzialności państwa za funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia. Nie może dochodzić do sytuacji, w której ciężar finansowania niewydolnego systemu spoczywa wyłącznie na samorządach! Odpowiedzialność za zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa zdrowotnego powinna być wspólna i spoczywać zarówno na administracji rządowej, Narodowym Funduszu Zdrowia, jednostkach samorządu terytorialnego, jak i podmiotach leczniczych. Liczymy na merytoryczny dialog ponad podziałami politycznymi, ponieważ zdrowie i życie mieszkańców nie powinny być przedmiotem bieżących sporów. Oczekujemy wdrożenia trwałych rozwiązań systemowych, które zapewnią stabilne finansowanie szpitali, właściwą wycenę świadczeń medycznych oraz zagwarantują mieszkańcom nieprzerwany i równy dostęp do świadczeń zdrowotnych.

Wyrażamy poparcie dla postulatów zawartych w Listach Otwartych Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich z dnia 29 czerwca 2026 r. oraz z dnia 25 sierpnia 2026 r., wskazujących na pilną potrzebę podjęcia działań legislacyjnych mających na celu uporządkowanie systemu ochrony zdrowia oraz zapewnienie jego stabilnego i adekwatnego finansowania, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji finansowej szpitali powiatowych. Jednocześnie stanowczo podkreślamy, że w obliczu ogromnych nakładów środków publicznych na inwestycje związane z bezpieczeństwem państwa i obywateli nie można pomijać bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Zapaść finansowa szpitali powiatowych nie jest bowiem wyłącznie problemem ekonomicznym czy organizacyjnym – stanowi realne zagrożenie dla ciągłości udzielania świadczeń oraz zdrowia i życia obywateli.

Sprawnie funkcjonujące i stabilne finansowo szpitale powiatowe są jednym z fundamentów bezpieczeństwa państwa. Dlatego apelujemy o traktowanie ich sytuacji jako pilnego problemu o znaczeniu strategicznym oraz o podjęcie niezwłocznych działań, które zapobiegną dalszemu pogłębianiu kryzysu i zapewnią mieszkańcom nieprzerwany dostęp do niezbędnej opieki zdrowotnej.

Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Opolskiego

Jacek Monkiewicz

Signed by / Podpisano przez:
Jacek Kazimierz Monkiewicz
Date / Data: 2026-11-03 08:55

Otrzymują:
1. Ministerstwo Zdrowia
2. Ministerstwo Finansów
3. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu
4. Wojewoda Opolski
5. Związek Powiatów Polskich